

NÒMINA DELS SARRAÏNS

DE

LES MUNTANYES DEL COLL DE RATES, DEL REGNE DE VALÈNCIA
EN L'ANY 1409

SEGONS EL LLIBRE DE LA COLLECTA DEL MORABATÍ
DEL BATLLE DE CALLOSA

I

Preliminar

Entre els fons documentals de l'Arxiu de la Batllia General de València, conservats a l'Arxiu Històric General del Regne, hi ha uns quaderns que contenen la col·lecta del dret del « morabatí » de diferents comarques habitades pels sarraïns, vulgarment apellats, ja en aquells segles, « moros ». He estudiat fins ara alguns d'aquests quaderns, un titulat *Libre del Morabatí dels moros de les ralls de Gallinera e de Ebo, lo qual fon fet a xxvij. de abril del any MCCXCX hu*, un altre, *Llibre de la scripció del morabatí de les morerías de les muntanyes degà Coll de Rates del any de la nativitat domini Millmo. CCCXC primo*¹, i un altre que duu el títol següent : *Libre de la collecta del Morabatí de les muntanyes dellà Coll de Rates, del any MCCCC nou.* Aquest darrer, extremadament mutilat i foradat pels corcs, ha esdevingut manta vegada il·legible i es troba incomplet; li manca algun full a l'acabament, però en els quaranta-set que conserva, hi ha una interessantíssima nòmina dels sarraïns habitadors de la

¹ Relligat el primer dins un volum titulat *Llibre de les Cartes que son estades fetes entre lo Duc de Gandia al. don Jaume de Prades, ab donna Leonor, filla del dit Duc, sign. antiga 14.*; es troba en l'apèndix de la Batllia i el segon en un altre volum que duu el títol, amb lletra i relligadura d'època molt posterior, *Nomina dels christians de les muntanes Calp, Althea, Taulada y del morabatí dels moros de les muntanyes del Coll de rrates, sig. antiga, J, 13*, en el mateix lloc.

Vall de Guadalest i altres pobles de la rodalia en l'any 1409. El primer llibre de les muntanyes del Coll de Rates, de 1391, és també molt interessant, i tan ric en noms personals i topònims com el segon, però es conserva més bé i no hi ha perill de perdre'l; ajornada la seva publicació fins a un altre moment, volia donar avui al públic el segon, per tal com no dubto que així restarà assegurat el seu text, tan ric en elements per a l'estudi de l'onomàstica musulmana; per a conèixer la transliteració que dels noms aràbics hom feia als començaments del segle XV; per a l'estudi de les grafies dels noms de lloc; per al coneixement, també, de la història de molts d'aquests pobles, desapareguts de molts segles ençà, alguns abandonats d'abans del bandejament dels moriscs; per a escorollar la demografia d'aquelles comarques en aquella època o el règim econòmic de llurs habitadors i àdhuc per a la història del Dret, pуй que hom pot esbrinar-hi temes ben variats i diferents.

A més a més, aquest llibre es troba relligat en un pergamí de l'any 1352, escrit en vulgar, i referent a la mateixa comarca; hom veu que el 1409 el batlle de Callosa d'En Sarrià, en haver de formar aquest quadern per tal de fer la llista dels qui havien de pagar el morabatí, féu relligar-la en aquell vell pergamí que potser va trobar, entre altres, a les seves arques i considerà ja antic i inútil.

II

Criteri d'exposició

El criteri d'exposició que he adoptat és el següent: Primeraament remarcaré els *termes topogràfics*, transcrivint-los amb l'ortografia original, i seran fetes referències a nomenclàtors i altres obres geogràfiques. Els noms de lloc que ens dóna el *Llibre de la Col·lecta* van numerats amb xifres romanes així: *j.*, *ij.*, *iiij.*, etc., dins del document. Aquest va transcrit amb la seva ortografia, llevat dels signes de puntuació que he cregut convenient fixar per tal de fer-lo més útil.

En segon lloc aniran unes curtes notes sobre les *paraules de caire econòmic o monetari* que hi ha al document; després un

quadre estadístic. Seguiran algunes observacions sobre els *apel·latius dels sarraïns* habitadors d'aquestes comarques, observacions que seran molt breus, car vull deixar per als arabistes la utilització del text donat ací a llum, des del punt d'esguard fonètic i, en general, filològic.

A seguida d'aquestes notes hom trobarà el document sencer. Per fer-lo més profitós i poder fer-ne les referències, he numerat cada habitador amb xifres nostres, 1, 2, 3, etc., amb numeració correlativa dintre de cada localitat. La quota (ijj., 23), per exemple, vol dir que en la localitat numerada amb l'ordinal ijj., la Núcia de Polop, cal cercar l'habitador assenyalat amb el nº 23, Abdalla Xocell. Cal advertir que m'he abstingut d'accentuar gràficament els noms propis de persona, per tal com l'accentuació de molts d'ells és dubtosa. Cal dir també que en l'original no es distingeix, per exemple, entre C i Ç, com veiem en Cayt, que hom legia Çayt per bé que no fos escrit així; hi ha també dualitat de formes en l'abreviació de la *n* de *Aben*, que unes vegades el manuscrit l'abreuja amb el signe general i unes altres no. La diversitat de formes d'alguns noms o cognoms aràbics són del ms., efecte de l'exactitud més o menys gran amb què el qui va escriure la llista recordava l'ortografia propria. Cal fer saber que l'estat del manuscrit és extremadament lamentable i que per tal de poder-lo transcriure ha calgut fer un treball previ de reconstrucció de la major part dels seus folis, corcats, foradats com una randa i que es desfan entre les mans.

III

Termes topogràfics

En el *Llibre de la Col·lecta* del batlle de Callosa hom trobarà més de trenta noms de lloc; abans de transcriure'ls, cal recordar algunes paraules de valor topogràfico-històric que van amb ells. Trobem els sarraïns vivint als *ravals* de les viles, a les *morerries* o les *alqueries*. Quant als ravals, no hi ha res de nou a dir pertocant l'accepció d'aquesta paraula. Els sarraïns de Callosa d'En Sarrià vivien al raval (j.); els de Finestrat, en una

moreria que tenia dos raval s (xxv.). Els de la major part de les muntanyes d'enllà el Coll de Rates, en alqueries (ij., vj., vij. i següents) Aquestes alqueries eren petites poblacions rurals, formades per cases, estables, magatzems o lloc per a emmagatzemar les collites, trulls, etc., és a dir, tots els edificis que calen a una població agrícola o ramadera. La major part de les esmentades no han subsistit fins avui com a entitats municipals, i són caserius o partides dels termes dels pobles veïns més importants; però n'hi ha d'altres que són avui municipis, pobles o viles d'importància. Hom ha remarcat que algunes alqueries — no d'aquestes valls precisament — arribaren a tenir muralles.¹

Les localitats importants on havien romàs elements musulmans tenien morerries. Així ho veiem a la mateixa ciutat de València, a Finestrat, esmentada en el document, etc.²

¹ RODRIGO I PERTEGÀS, J., *La Urbe valenciana en el siglo XIV*, en « III Congrés d'Història de la Corona d'Aragó », vol. I, p. 285, paraula *alqueria*.

² Els sarraïns que s'avingueren al domini de Jaume I, de la ciutat de València, habitaren un barri situat fora dels murs, en l'antic districte de Roteros (RODRIGO I PERTEGÀS, *ob. dita*, p. 335) formant la « moreria », a la qual pertanyia gran part de la demarcació extramurs de Sant Nicolau. El *Llibre del Repartiment* ens recorda el *vicus sarracenorum*. El *Llibre de la Col·lecta* del batlle de Callosa era fet tot justament en aquell any, 1409, en què el rei Martí ordenà al batlle general de València que no deixés viure dins el recinte de la moreria cap cristia, car havia sabut que alguns hi romanien, contravenint el que era estat manat (TEIXIDOR, J., *Antigüedades de Valencia*, ed. CHABÀS, 1895, I, p. 387). En un dels seus registres, el batlle general Simó Miró s'ocupa dels sarraïns de la moreria de València (Arxiu Històric General del Regne, *Batllia*, sign. 1219). Cal recordar la importància d'aquesta moreria en la història de la ciutat; destruïda per un avalot popular el 1455, Joan II castigà amb extremat rigor els culpables el 1458, fins donar l'indult general el 1460 (*Dietari del Capella d'Ansó el Magnànim*, ed. SANCHIS SIVERA, p. 194; DANVILA COLLADO, Francesc, *Sao de la moreria de Valencia*, en « El Archivo », III, p. 124 i ss.; DANVILA COLLADO, Manuel, *La expulsión de los moriscos*, pp. 34-37). Encara en temps de la Germania trobem nous esdeveniments a la moreria de València, el 12 d'agost de 1521 la mesquita feta església, « la qual està al Tossal » (Dietari de Jeroni Sòria, vist per TEIXIDOR, *ob. dita*, p. 388, registrat per ALMARCHE, Francesc, *Historiografía valenciana*, p. 98).

Quant al recinte de la moreria, CARBONEROS, *Nomenclátor de las Puertas, Calles y Plazas de Valencia*, 1873, p. 4; CRUÏLLES, *Guia urbana de*

Els noms topogràfics trets del *Llibre de la Col·lecta* van exposats alfàbeticament; per tal de veure si aporten quelcom nou al que ja coneixem, ens referirem al conegut llibre de Sanchis Sivera, *Nomenclátor*,¹ que escorcollà el *Llibre del Repartiment*, la *Crònica de Jaume I*, les obres d'Escolano, Viciiana, Cavallles, Madoz, Costa, Hübner, Casiri, Ximeno, Chabàs, Martínez Aloy, Almanac de la diòcesi de València, i Arxius de la Corona d'Aragó, del Regne de València, de la Seu valentina i de la Cúria, i l'arranjament de les rectories de moriscs de 1574, més el padró de 1646.² En alguns casos em referiré a alguna obra

Valencia antigua y moderna, 1876, I, pp. 138 i 140; TEIXIDOR, *ob. dita*, I, p. 25 i ss.; MARTÍNEZ ALOY, *Geografía General del Reino de Valencia*, I, p. 72, dades superades per les de RODRIGO I PERTEGÀS, autoritat moderna en topografia històrica, *La Morería de Valencia. Ensayo de descripción topográfico-histórica*, en «Boletín de la Academia de la Historia», vol. LXXXVI, p. 229 i ss. Sobre l'element musulmà del Regne fins al segle XVI, preparo un aplec documental a base de l'Arxiu Històric General, que crec ha d'ésser interessant per a tots.

Per situar, més encara, en el temps el document que publico així i valorar el factor musulmà, recordeu que aleshores hom feia comerç amb les terres de Barbaria, d'on era tret or per dur-lo a la Senyoria del rei d'Aragó, per tal d'ajustir les seves seques; l'any 1405 els Jurats de la ciutat de València en planyien perquè la Seca no podia fer el servei que feia com a centre de contractació de l'or estranger per tal com el seu mestre es trobava absent (el meu assaig *La Ceca de Valencia*, p. 54) i del mateix any del *Llibre de la Col·lecta* de Callosa, tinc aquesta dada, dels registres del batlle general Simó Miró, que serà ampliada oportunament a l'anunciat aplec, i que ara ens recorda el comerç amb les terres musulmanes: «Isach Almalhe, juheu del realme de Fez, de les parts de Berberia, dix e manifesté que'n la galera d'en Pere Anthoni Çelles, mariner de la ciutat de Valencia, li eren vengudes de la ciutat de Fez, quatrecenes dobles d'or morisques. Munta lo dret del quaranté al Senyor Rey pertanyent x. dobles que valen a raó de xvij. sous per dobla clxxx. sous.» (Arxiu Històric General del Regne, *Baillia*, sign. 1219, f. viij.)

¹ *Nomenclátor geográfico-eclesiástico de los pueblos de la diócesis de Valencia*, 1922.

² He esmentat aquestes obres, autors i arxius per l'ordre seguit per EN JOSEP SANCHIS SIVERA, el modern historiador de València, traspassat en la primavera de 1937. Crec oportú de dir que, dissoltadament, l'Arxiu de la Cúria, tan escorcollat per ell, ha desaparegut, i que l'Arxiu de la Seu, no menys treballat pel mateix historiador, es conserva gairebé íntegre.

concretament, a més del *Nomenclàtor* (que abreujaré així: *Nomenc.*), estalviant-me de repassar totes les ja vistes per Sanchis Sivera.

ABDET. *L'alqueria de l'* (viiij.). En la Vall de Confrides. El *Llibre de la Col·lecta*afegeix dades al *Nomenc.*, les notícies del qual no són anteriors al bandejament dels moriscs. Avui és un caseriu, que conserva el nom, *Abdet* o *Labdet*, pertanyent a Confrides, amb el qual forma municipi.

ALCUDIA, *L'Alqueria de l'* (xxviiiij.). En la Vall de Castell. Afegeix al *Nomenc.*, on és *Alcudia de Castell de Castells*, que identifica amb l'actual Castell de Castells, i no dóna dades del segle xv.

ALGAR (v.). En *Nomenc.*, *Algari* i *Alguar*, per bé que la darrera grafia fonèticament equivalia a la primera, en l'ortografia antiga. Afegeix dades al *Nomenc.* entre els segles XIII i XVI. Desaparegut; avui és una partida de Tàrbena; el nom el conserva el riu⁴.

ALHOFRA, *L'Alqueria de l'* (vj.). En la Vall de Confrides. A remarcar la reduplicació de l'article femení català i l'*'Al* aràbic, cas ben freqüent en noms de lloc valencians, vius encara avui. En *Nomenc.*, *Alhofra*. Afegeix dades al *Nomenc.*, que solament en dóna del segle XVI en avant. Avui despoblat.

ALMAÇOROF (xxvij.). En la Vall de Guadalest. En *Nomenc.*, *Almaçarof*. Afegeix dades posteriors al segle XIV.

ALMOXARAQUES, *Les*. Aquest nom de lloc és al pergamí de 1352 utilitzat pel batlle de Callosa per a relligar el seu *Llibre de la Col·lecta*. En *Nomenc.*, *Moxerques*, *Moxaraques*, *Mojarques*, sempre sense el doble article. Afegeix dades al *Nomenc.*, puix que

gre, i ha estat traallat de lloc en l'estiu del mateix any 1937, traillat en el qual, juntament amb d'altres companys del Cos d'Arxivers, he intervingut.

⁴ El riu Algar neix en el Bèrnia, barranc dels Sacs, prop de Callosa, i rep un altre riu que baixa de Bolulla; després s'uneix al riu de Guadalest i tots tres formen el que conserva el nom del primer, això és, Algar. Alguns anomenen aquest riu, format pels tres, riu d'Altea, però CAVANILLAS afirma que en el segle XVIII els nadius l'anomenaven riu d'Algar (*Observaciones sobre la Historia natural, Geografía, Agricultura, Población y Frutos del Reyno de Valencia*, II, p. 234). Sobre el riu d'Algar, vegeu encara FIGUERAS i PACHECO, *Geografía General del Reino de Valencia. Alicante*, p. 746.

el pergamí de 1352 ens parla de l'alqueria « Beni Annagar en les Almoxaraques », i les dades del *Nomenc.* són del segle **xvi**. *Muxaracas* apareix com un dels divuit pobles de la Vall esmentats en les rectories de moriscs de 1574, anex de Beniardà¹.

ATZENETA, *L'Alqueria d'* (xvij.). En la Vall de Guadalest. En *Nomenc.*, *Adzaneta* com un d'Albaida i un altre de Pego. Afegeix dades al *Nomenc.* anteriors al segle **xvi**.

AYAUT, *L'Alqueria d'* (xxvij.). En la Vall de Castell. En *Nomenc.*, *Ayalt* i *Aialt*. Afegeix dades entre el segle **xiv** i **xvi**. Desaparegut; el nom, Aialt, el conserva un barranc.²

BENIAÇIM, *L'Alqueria de* (xv.). En la Vall de Guadalest. Afegeix dades al *Nomenc.* Desaparegut.

BENIANNAGAR, *Alqueria*. Figura al pergamí de 1352, utilitzat per a relligar el *Llibre de la Col·lecta*. No l'he trobada a l'índex general del *Nomenc.* Vegeu *Almozaraques, Les*, en aquest treball³.

BENIARDÀ, *L'Alqueria de* (xij.). En la Vall de Guadalest. Afegeix dades al *Nomenc.*, que en dóna de 1535 en avant. Avui municipi.

BENICICLÍ, *L'Alqueria de* (viiij.). En la Vall de Guadalest. En *Nomenc.*, *Benisiclí*, *Benisecli*, *Benicecli*, *Beniceclis* i *Beniceli*. Afegeix dades entre els segles **xiii** i **xvi**. Avui caseriu.

BENICUDEMA, *L'Alqueria de* (xxij.). En la Vall de Guadalest. No hi és al *Nomenc.* Vegeu *Beninatjar* en aquest treball.

BENIFARFELL (xxj.). En la Vall de Guadalest. No he trobat aquest lloc al *Nomenc.*

BENIFATO, *L'Alqueria de* (xvij.). En la Vall de Guadalest. Afegeix dades al *Nomenc.* entre 1248 i 1535. Avui municipi.

BENIHALET, *L'Alqueria de* (xvj.). En la Vall de Guadalest.

¹ Esmentat així en el llibre de *Visitas de los años 1578 hasta al año 1595*, que existia a l'arxiu parroquial de Guadalest, estudiat per GENOVÉS, Eduard, en un treball titulat *La Vall de Guadalest i l'expulsió dels moriscs*, premiat per Lo Rat Penat el 1912 i publicat parcialment al *Diario de Valencia*, 1r. de febrer i 15 de març de 1914, treball que esmentaré novament. Vegeu FIGUERAS i PACHECO, *Geografía*, p. 740.

² FIGUERAS i PACHECO, *Geografía*, p. 725.

³ Pel susdit pergamí veiem que, l'any 1352, l'alqueria de Beniannagar era, juntament amb altres heretats, de «Sohrona, sarraina, muller que fo de Hamet Abenheny�ell, quondam, habitador en la dita alqueria et de Hacen Aben Honey�ell e de Hamet Aben Honey�ell, fills de aquells». A remarcar la varietat de formes per a designar el mateix llinatge.

En *Nomenc.*, *Benialet* o *Benielet*, esmentat entre els pobles de la Vall el 1574; un *Benihalet*, despoblat de Guadalest, que és el mateix, i un *Benihilet*, caseriu prop de Benifato, que ens recorda la sunda antiga alqueria. En el *Llibre de la Col·lecta* els corcs han impedit de llegir el nom sencer, però pels buits que resten, crec que estava escrit amb *h*.

BENIMANTELL, *L'Alqueria de* (xij.). En la Vall de Guadalest. En *Nomenc.*, *Benimantell*, *Benamantell* i *Benimantel*, les dues darreres, corruplicions de la primera, que és la pròpia. Afegeix dades al *Nomenc.* entre els segles XIII i XVI. Avui municipi.

BENIMUÇA, *L'Alqueria de* (xiii.). En la Vall de Guadalest. Afegeix dades al *Nomenc.* entre 1292 i 1535. Avui despoblat. Hi ha un *Benimus* al *Nomenc.*, alqueria d'Altea.

BENINATJAR, *L'Alqueria de* (xxiij.). En la Vall de Guadalest. No és al *Nomenc.*

BENIQUEYÇ, *L'Alqueria de* (xviiij.). En la Vall de Guadalest. En *Nomenc.*, *Beniqueis*, *Benicais* i *Benichais*, amb visible arcaisme ortogràfic la darrera forma. Afegeix dades al *Nomenc.* anteriors a 1535.

CALLOSA, *El Raval de* (j.). El *Llibre de la Col·lecta* esmenta sempre *Callosa*, sense cap determinatiu. És Callosa d'En Sarrià, de Bernat Sarrià; l'altra Callosa, la que hi ha prop d'Oriola, figurà sempre amb el nom de *Callosa d'Oriola*, i així la trobem als documents de l'Arxiu Històric General del Regne; avui, Callosa de Segura.

El *Llibre de la Col·lecta* afegeix dades al *Nomenc.* sobre Callosa d'En Sarrià i el seu raval. El *Nomenc.* dóna dades dels segles XIII i XIV i dels anys 1440 i 1453 en avant. Els moros vivien al raval de la vila, que era la població cap de la comarca de la Marina, residència del batlle que féu el document que es publica ací. Avui municipi.

CASTELL, *La Vall de*. En el *Llibre de la Col·lecta* comprenia quatre alqueries, almenys: la d'Aiaut, la de l'Alcúdia, la de Gannimayra i la de Cella, que és la darrera esmentada.

CELLA, *L'Alqueria de* (xxx.). En la Vall de Castell. En el *Nomenc.*, *Sella*. Afegeix dades entre els segles XIV i XVI. Hi ha un altre *Sella* a la comarca de Cocentaina.

COLL DE RATES. En les *Relaciones geográficas, topográficas e históricas del Reino de Valencia*, de Tomàs López, és descrit el Coll de Rates com format pel Bèrnia, l'Ombria i el Parelles, mi-

rant cap al nord, «por donde pasa el camino Real»¹. A remarcar la continuïtat del nom, en ple segle XVIII, i fins avui ben viu entre els actuals habitadors de la comarca, entre Tàrbena i Pals.

El Coll de Rates no fou esmentat per Cavanilles en el seu llibre *Observaciones sobre la Historia Natural, etc.*; no esmentat tampoc al *Nomenc.* En la *Geografía de Carreras i Candi*, volum «Alacant», de Figueras i Pacheco, és situat el *Coll dels Rates* com a pertanyent al terme de Tàrbena². Avui els nadius diuen *Coll de Rates* com en l'any 1409.

CONFRIDES, *La Vall de.* En aquesta vall hi haxia tres alqueries, la de l'Alfofra, la de Florent i la de l'Abdet (vij., vij. i vijj.).

COTES, *El Raval de* (xxvj.). En la Vall de Guadalest. En *Nomenc.* un *Cotes*, despoblat d'Algemesí; un altre en el terme de Pego i un altre, que pertanyia a Càrcer, i és el que avui existeix. El del *Llibre de la Col·lecta* no és cap dels tres esmentats, car el situa en la Vall de Guadalest; cal identificar-lo amb el despoblat *Cota*, que esmenta el *Nomenc.*, com a prop de Fines-trat, del qual dóna dades del segle XVI. N'hi afegeix, doncs, alguna més.

FINESTRAT, *Els Ravals de la Moreria de* (xxv.). En la Vall de Guadalest. El *Nomenc.* dóna dades de Finestrat del segle XIII, del XIV i de l'any 1445 en avant. El *Llibre de la Col·lecta* hi afegeix dades sobre la moreria. Finestrat, avui municipi.

FLORENT, *L'Alqueria de* (vij.). En la Vall de Confrides. En el *Nomenc.*, *Florent* i *Floret*, grafies que són una sola. El *Llibre* hi

¹ *Relaciones geográficas, topográficas e históricas del Reino de Valencia hechas en el siglo XVIII a ruego de don Tomás Lopez*, publicades per Vicenç CASTAÑEDA, en «Revista de Archivos, Bibliotecas y Museos», vol. XXXVI, p. 43 i ss., on és descrit en parlar de Tàrbena i és indicat en la carta geogràfica corresponent a la comarca de la Marina (Calp, Altea, etc.).

² En parlar d'aquest terme diu l'autor susdit: «En este territorio, que es montuoso y pintoresco, se encuentra el *Coll dels Rates*, y se forma el barranco de Sacos en los orígenes del río Algar» (p. 746), on veig la variant *dels* en comptes de *de*, com figura al *Llibre de la Col·lecta*. A remarcar la importància d'aquest Coll com a punt divisor: el batlle de Callosa, en començar la seva col·lecta, anotava els moros dels seus llocs «de les muntanyes del Coll de Rates encà»; en la Batllia General, en haver de titular el *Llibre de la Col·lecta* de Callosa, el titulaven, com ha estat vist, «de les muntanyes dellá Coll de Rates».

afegeix dades anteriors al 1535. El nom, Florent, el conserva avui una font⁴.

GANNIMAYRA, *L'Alqueria de (xxx.). En la Vall de Castell. No l'he trobada al Nomenç.*

GODALEST, *La Vall de.* Segons el *Llibre de la Col·lecta*, on trobem sempre Godalest, i no Guadalest, comprenia els següents llocs, alqueries o viles : Beniciclí, Ondarella, Ondara, Benimantell, Beniardà, Benimuça, Beniacim, Beniharet, Benifato, Atzeneta, Beniqueyç, Maurar, Benifarfell, Pila, Beninatjar, Benicudem, Relleu, Finestrat, Cotes i Almagorof. Pel pergami aprofitat pel batlle de Callosa el 1409, hom pot veure que en l'any 1351 era «batle de Godalest en Ponz Ciller», i que davant ell havia estat presentada «una carta publica de substitució» per «lo molt honrat e discret en Michel de Palomar, ciutadá de Valencia, procurador de la molt alta senyora donna Elionor, per la gracia de Deu Regina Daragó e senyora del loch de Godalest», dades molt interessants per a la història d'aquesta vall⁵.

⁴ *Geografía General del Reino de Valencia*, p. 728.

⁵ Els habitadors sarraïns de l'alqueria de Beniannagar, en les Almoxaraques (vegeu aquests termes en la meva llista), com a vassalls d'aquestes heretats es comprometien «a laurarles e conrearles a us de bon llaurador». Aquest pergami duu aquesta subscripció : «Quod est actum in Godalest, pridie idus septembres anno domini mccc. secundo. Se ☩ nyal den ponz ciller ... de procurador qui decessus [son scrits] totes les dites coses loa, atorga e ferma. Se ☩ nyal de Mahomat Annargar qui semblantment totes les dites coses loa, atorga e ferma». Al marge de la dreta duu aquesta interessant nota, posada en haver de pagar-se el preu de l'arrendament o quantitats estipulades : «del .j. florí fall .xvij. diners; del altre .j. diner; del altre .ij. diners; lo mig florí es dintre, lo que es lligat ab lo drap es de Yahie Abenheymut e no es pesat». Vegeu florí entre els termes monetaris d'aquest article, i per entendre exactament el valor d'aquest text, des del punt de vista metrològic, el cap. V del meu *Catálogo de los ponderales monetarios del Museo Arqueológico Nacional*, Madrid, 1934.

La Vall de Guadalest, des del punt de vista històric, ha estat objecte d'un treball d'EDUARD GENOVÉS, esmentat en la meva nota 7, fet a base dels arxius parroquials, i del qual tan solament han estat publicats uns fragments (*Diario de Valencia*, n.º 1045 i 1087, del 1.^r de febrer i 15 de març de 1914, respectivament). Per aquest treball sabem que en la visita de 1578 s'esmentaren quinze pobles, per aquest ordre : Castell de Guadalest, Benimantell, Alfofra, Beniardà, Beniseclí, Maurar, Beniacim, Benimuça, Muxaracés, Benifato, Beniharet, Adçaneta, Beniqueis, Ondarella i Florent; i en la visita de l'any 1583, s'esmentaren tots aquells, més Confrides, Ondara i Abdet, divuit en total.

MAURAR, *L'Alqueria de* (xx.). En la Vall de Guadalest. En *Nomenc.*, *Maurar i Maura*; hi afegeix dades entre 1248 i 1535.

MECLETA, *L'Alqueria de* (ij.). En *Nomenc.*, *Micleta*. Hi afegeix dades. El nom, *Micleta*, el conserva avui una partida.¹

NOÇIA DE POLOP, *La* (iij.). En *Nomenc.*, *Nucia i Lanucia*. En la *Geografia*, *Nucia o La Nucia*; avui municipi *Nucia*. En l'obra de Cavanilles, però, llegim sempre *Lanusia*, i cal recordar que l'il·lustre naturalista accentuava bé, p. ex., *Algár*, *Bérnia*, *Xábea*, *Polop*, etc. El *Llibre de la Col·lecta* afegeix dades entre 1271 i el segle XVII, amb l'interessant determinació de *Polop*.

ONDARA, *L'Alqueria de* (xj.). En la Vall de Guadalest. Afegeix dades al *Nomenc.* Hi ha un altre *Ondara*, avui municipi *Ondara i Pamis*, a 7 km. de Dénia, prop del riu Girona o del Verger.

ONDARELLA, *L'Alqueria de* (x.). En la Vall de Guadalest. En *Nomenc.*, *Ondarella*, *Hondarella i Andarella*. Hi afegeix dades anteriors a 1535. El nom el conserva avui una partida i una font.²

PILA, *L'Alqueria de* (xxij.). En *Nomenc.* hi ha un terme anomenat *Pila*, als voltants d'Altea. Crec que aquesta alqueria correspon al susdit terme d'Altea, per tal com el *Llibre de la Col·lecta* no hi és aquesta localitat. Aquesta identificació em fa suposar que el 1409 l'element musulmà no vivia a la mateixa Altea, sinó a *Pila*, el record de la qual ens conserva avui un caseriu, a diferència de Callosa o Finestrat, on vivia als ravals de les maiteixes viles. És per això que Altea no figura al *Llibre del batlle de Callosa*? Així ho sembla.³

RELLEU (xxiiij.). En la Vall de Guadalest. Hi afegeix dades entre els anys 1322 i 1535. Avui municipi.

XIRLES (iiij.). En *Nomenc.*, *Chirles i Xirle*. Hi afegeix dades entre 1248 i 1535. Avui caseriu de Polop.

¹ *Ob. dita*, p. 686.

² *Ob. dita*, p. 738.

³ Altea va ésser objecte d'una *Monografía histórica de la villa de Altea*, per MARCELINO GUTIÉRREZ DEL CANO, València, 1920, que duu un apèndix documental; no he trobat, però, al capítol corresponent al temps del *Llibre de la Col·lecta*, cap allusió a la població sarraina de *Pila*. *Pila* tenia, el 1910, vint-i-tres cases, quaranta-vuit habitadors de fet i cinquanta de dret, segons el *Nomenclátor de las ciudades, villas, etc., de España, formado por la Dirección General del Instituto Geográfico y Estadístico*, Madrid, 1916, vol. I, p. 35; el 1409 tenia divuit habitadors.

IV

Termes monetaris

Tant el *Llibre de la Col·lecta* com el pergamí de 1352 tenen una valor econòmica indubtable. Les paraules d'aquest caire que hi trobem són glossades breument tot seguit.

DINER. Moneda i part en la divisió del marc, pesal¹. En el pergamí de 1352, pesal; vegeu el seu text, transcrit en la nota 12, on té la significació de peça divisionària del marc per a pesar els florins.

FLORÍ. En la Senyoria del rei «d'Aragó», moneda d'or exclusivament, batuda als estats del Rosselló, Principat de Catalunya, Aragó i Regnes de València i de Mallorca. *Mig florí* = peça meitat de la unitat, pel seu pes i valor. Hi havia encara *quart de florí*, peça petita, quarta part, en pes i valor, de la unitat.²

MORABATÍ. Aquesta paraula té dues accepcions : a) moneda, i b) dret. a) *Morabatí*, forma catalana, paral·lela a la castellana *maravedí*; primerament, la moneda d'or, *dinar*, del almorràvits; després, la també d'or d'Anfós VIII de Castella, en els documents «*morabatinos alphonsinos*», l'equivalència dels quals en la moneda de València-Mallorca fixà Jaume I, l'any 1247, en 6 sous de reals de València. b) Dret. Un dels més antics que pagaven els regnícicles de València, corresponent a la confirmació de la moneda creada per Jaume I el 1247, els quals, el 1266, s'obligaren al pagament d'1 morabatí per cada habitador que tingüés béns per valor de 15 morabatins o més, de set en set anys, impost anomenat, en altre regnes, del «monedatge» o pagament fet al rei per tal de conservar la moneda pròpia inalterable³. És per la susdita raó que el batlle de Callosa posà al costat dels qui pagaven : *p[aga] vij. ss[ous]*, i, de vegades, *paga vi. ss. deu j. sou*, o *p[aga] mig morabatí*, que són 3 sous i mig.

¹ Vegeu les dues accepcions al meu article *El vocabulari medieval de l'exercici de la monederia segons documents valencians*, en «Butletí de Dialectologia Catalana», vol. XXIV, any 1936, pp. 105 i 110.

² Els florins batuts en un estat es distingeixen dels fets en un altre mercès als senyals o marques de seca que apareixen en un lloc fix de la moneda. Aquesta qüestió l'he exposada en l'opuscle titulat *El Florí d'or d'Aragó. Assaig de classificació i ordenació dels florins per llurs senyals*, València, 1937.

³ En el meu assaig, *La Ceca de Valencia*, pp. 4, 19 i 20, és resumida la bibliografia precedent.

Sou, abreujat *s*; plural, *ss* = sous. És la suma de 12 diners, de billó, unitat de compte.

V

Dades estadístiques

El nombre d'habitadors musulmans de les muntanyes d'enllà el Coll de Rates que figuren al *Llibre de la Col·lecta* pujava a més d'un miler, segons el compte que he pogut fer sobre els fulls del manuscrit. Aquesta nòmina ens dóna algunes dades demogràfiques que creiem d'interès; és per això que he fet el quadre estadístic que imprimeixo a la pàgina següent, tot respectant les grafies de l'original i afegint-hi els ordinals.

VI

Sobre els apel·latius i determinatius personals

Un dels aspectes més interessants del *Llibre de la Col·lecta* és l'estudi de l'onomàstica, dels noms, cognoms, despectius, etc., en la grafia dels quals hom trobarà, a més a més, elements dignes d'ésser tinguts en compte per a escorollar la fonètica i la transliteració. Aquestes y altres qüestions semblants són ofertes als arabistes i especialitzats. Voldria fer, però, algunes observacions sobre el to general d'aquesta nòmina, recordant l'onomàstica actual, emprada en els pobles valencians, i els diferents elements que intervenen en els determinatius personals o apel·latius. Observem:

a) Terminacions que recorden els diminutius de la llengua del país.

Exemples : Mahomat *Alfaquinet* (i., 46); Azmet *Tauanet* (ij., 26); Çaat *Combaret* (iij., 24), etc.

b) Ús de determinatius que denoten condicions físiques, oficis, treballs i altres semblants.

Exemples : Yaex *lo Curt* (j., 5); Yahie *el barber* (j., 16); Abdalla *fill del fuster* (xxij., 17), etc.

Localitat	Homes	Dones	Total
j. Raval de Callosa	101	28	129
ij. L'Alqueria de Mecleta	39	5	44
iij. La Nocia de Polop	71	3	74
iiij. Xirles	39	4	43
v. Algar	48	4	52

Vall de Confrides

vj. L'Alqueria de l'Alhofra	31	5	30
vij. L'Alqueria de Florent	30	2	32
vij. L'Alqueria de l'Abdet	16	—	16

Vall de Guadalest

viii. L'Alqueria de Benigiclí	55	17	72
x. L'Alqueria d'Ondarella	18	3	21
xj. L'Alqueria d'Ondara	9	2	11
xij. L'Alqueria de Benimantell	36	12	48
xiij. L'Alqueria de Beniardà	32	3	35
xiii. L'Alqueria de Benimuça	19	4	23
xv. L'Alqueria de Beniacim	13	—	13
xvj. L'Alqueria de Beniharet	19	4	23
xvij. L'Alqueria de Benifato	16	3	19
xvij. L'Alqueria d'Atzeneta	13	—	13
xvij. L'Alqueria de Beniquey...	4	2	6
xx. L'Alqueria de Maurar	34	3	37
xxj. Benifarfell	13	1	14
xxij. L'Alqueria de Pila	16	2	18
xxij. Les Alqueries de Beninatjar i Benicudema	8	—	8
xxij. Relleu	20	1	21
xxv. Els dos Ravals de la Moreria de Finestrat	33	9	42
xxvj. El Raval de Cotes	39	3	42
xxvij. Almaçorof	19	5	24

La Vall de Castell

xxvij. L'Alqueria d'Ayaut	35	3	38
xxvij. L'Alqueria de l'Alcúdia	24	2	26
xxx. L'Alqueria de Gannimayra	10	—	10
xxxj. L'Alqueria de Cella	10	—	10

Com que manca algun full al manuscrit, hom pot dir que la població
sarraigina d'aquestes muntanyes passava del miler.

c) Ús de cognoms que ens en recorden alguns de nostres actuals.

Exemples : Hamet *Ferriz* (xxvj., 22); Yahie i Abraham *Ramonfolch* (ij., 36 i 37); Mahomat *Pocullull* (ij., 14), etc.

d) Ús de la desinència *-í* per a designar els determinatius d'origen o procedència.

Exemples : Abraham i Hucey *Almoçorofí* (v., 6 i 7), això és, els naturals d'Almoçorof, que vivien a Algar; Çaat *Finestrati* (ij., 60 i altres més), de Finestrat, que vivien a La Nocia; Cilim *Tarbani* (xxv., 12 i altres més), de Tàrbena, que vivien a Fines-trat, etc., etc. Aquestes formes recorden les actuals, *X el torrentí*, és a dir, *X* que viu en un altre poble, que no és Torrent, és conegut pel seu poble d'origen.

e) Ús de determinatius acabats en *-o*.

El tema de la *o* final en valencià ha estat exposat per Joan Cormenes en *Mots catalans d'origen aràbic*¹, i per recordar aquest fet, la demostració del qual anuncia, presenta els nombrosos noms de lloc valencians en *-o* : *Xodos*, *Xaraco*, *Pego*, i «relíquies pre-catalanes conservades en el vocabulari»². El *Llibre de la Col·lecta* ens dóna : un Hamet *Xomorro* (j., 60), que recorda la forma *Xamorro*, cognom o malnom valencià viu a molts pobles com a determinatiu personal³. La paraula *moço*, usada el 1409: Hatap *moço* de Çaat Abenzihir (ij., 3). Cognoms aràbics en *-o*: ...*xaxo* (ij., 27)⁴, etc.

f) Determinatius de parentiu.

Hom en veurà al *Llibre de la Col·lecta* molts exemples : *X la sogra de*, *Y la germana de*, *Z noller de*, etc.

L'onomàstica dels sarraïns pot seguir-se amb documents de diferents segles, fins al moment del bandejament dels moriscs

¹ «Butlletí de Dialectologia Catalana», vol. XXIV, 1936, pp. 1-81.

² *Ob. dita*, p. 21, n. 3.

³ *X, el xamorro*; *Francisqueta, la xamorreta*, etc.

⁴ Quant a la *-o* valenciana, he vist el fet en determinatius personals : *X el Rullo*, quan és viva la forma *rull* en *cabell rull*, per exemple, *-o* que, estigui o no relacionada amb la *-o* dels moros del segle xv, la recorda.

i àdhuc molts anys després. En el segle XVI trobem davant la Cort de La Batllia General de València, any 1523, un procés de **Mahomat Melich contra Azmet Moerryz**, moros de la Baronia de Llombai, els quals s'havien barallat per la compra d'un *matxo* («macho», diu el document) de l'Alfaquí de Carlet, Querfe; un **Azmet Alazdrach**, moro de Mirambell (recordeu l'Alazrach revoltat contra Jaume I); un **Qaat Alahuy**, moro de la moreria de València; una **Fàtima Bugaydala**, un **Acen Bugaydal**, etc., etc.¹

VII

Libre de la collecta dels morabatins que al Batle de Callosa son tenguts de pagar los moros dels seus lochs de les montanyes del Coll de Rates ençà, lo qual fou començat a sis dies del mes de març de l'anys de la nativitat de nostre senyor mil cccc nou.

j.) ... persones que de ... que son tenguts de pagar el morabetí en lo raval del seu lloch de Callosa son los segunts : **CALLOSA. LO RAVAL.**

1. Çaat Zorzo, paga vij. ss.	10. Ali Alfaqui, paga vij. ss.
2. Yahie Mogoab, paga vij. ss.	11. Mahomat Abbach, pobl.
3. ... bbia.	12. Erina, filla de Yaex Çabbach, pobila.
4. ... labbo, pobl, paga vij. ss.	13. Çaat Alcalha, paga vij. ss.
5. Nuzey, muller de Yaex lo Curt, nixil [per « nichil »].	14. Hamet Almacri, major.
6. ... ona, filla del dit Aytix, pobl.	15. Hamet Almacri, menor.
7. Yaço... Mocoab, paga vij. ss.	16. Fotaym, muller de Yahie el barber, paga vij. ss.
8. Ali A ... t, a pagat a Altea.	17. Ali Alguden.
9. Çaat Pexenni.	18. Yuçaf Moreni.

¹ Arxiu Històric General de València, *Batllia*, sign. 1440. Al meu aplec documental sobre els moros valencians a base d'aquest Arxiu, he pogut veure la continuitat de les formes onomàstiques fins al bandejament dels moriscs, decretat el 1609. Sobre aquest exili, vegeu PASQUAL BORONAT i BARRACHINA, *Los moriscos españoles y su expulsión*, València, 1901, dos volums, amb molts documents. La supervivència o deformació dels noms de moriscs pot veure's, per exemple, a la llista dels exiliats de Bèlgida, publicada per MARIANO JORNET PERALES, *Bèlgida y su término municipal*, València, 1932, pp. 345 i 346, on trobem *Aloadí, Casim, Gamir, Macari, Adris*, junt a *Saldo, Songuet, Paymat, Pastoret*, etc.

19. Yahie Ayet, paga vij. ss.
 20. Çaat Affen.
 21. ... Ramadan, paga vij. ss. (*f. ij.*)
 22. Çaat Martob.
 23. ... Abuayax, paga vij. ss.
 24. Mahomat Ayet, paga vij. ss.
 25. Yahie Çabbach, paga vij. ss.
 26. Mone, muller quondam de Çaat
 Keeb, paga vij. ss.
 27. Ali Almuzeyn, paga vij. ss.
 28. Fatona, muller quondam de
 Mahomat Abarrech, paga vij. ss.
 29. ... Abarrech, pobil.
 30. ... Abarrehech.
 31. ... Abarrehech. Aquests tres po-
 bils, ab dos que y a en la se-
 gueut plana, paguen un mora-
 batí.
 32. Abrafin Abarrehech, pobil.
 33. Mahomat Abarrehech, pobil.
 Aquests v. pobils paguen tots
 hun morabetí.
 34. Axona, muller quondam de
 Çale. No a bens cem mostrás
 n'agues fets donació a sos fills.
 35. Hazmet Ambexi, paga vij. ss.
 36. Ali Huaraní, paga vij. ss.
 37. Axer Abenhamenusa, paga vij.
 ss.
 38. Abraham Çale (*f.*), paga vij. ss.
 39. Yahie Çale, paga vij. ss.
 40. Yucaf Alquerrem.
 41. Fatona, filla de Çaat...
 42. Haçen Abenxebel, paga vij.
 sous.
 43. Fatima, filla de Hucey Abenxe-
 bel, pobila.
 44. ... fill de Hucey Abenxebel, po-
 bil (*f. iij.*).
 45. Mahomat Abenjeylut, paga vij.
 ss.
 46. Mahomat Alfaquinet, no a bens.
 47. Mahomat Xoxay, paga vij. ss.
 48. Ali Abenyat, paga vij. ss.
 49.
50. La filla de Ali Alfaqui no a
 bens.
 51. Mahomat Ambaxir, paga vij.
 sous.
 52. ... Ganya, paga vij. ss.
 53., paga vij. ss.
 54. ... Camet, paga vij. ss.
 55. Mahomat Abenhebel, paga vij.
 ss.
 56. Zohra, muller quondam de
 Caçim.
 57. Çaat Cacim, paga vij. ss.
 58. Erina, filla de Caçim Aben ...
 59. Mahomat Caçim, fill del dit
 Çaat Caçim paga vij. ss.
 Aquests dos pobils paguen un
 morabetí.
 60. Hamet Xomorro, paga vij. ss.
 61. Hamet Abenyat, paga vij. ss.
 62. Fatima, filla de Hamet Xomor-
 ro.
 63. La filla de Xahuya, pobila, no
 a bens.
 64. Ayet Buquequer, paga vij.
 sous.
 65. Azmet Buquequer, paga vij.
 sous.
 66. Erina, filla de Çaat.
 67. Maymó Rage, paga vij. s.
 68. Çaat Yazet, paga vij. ss.
 69. ... Ganya (*f. iiiij.*).
 70. Mahomat Arracaç, paga vij.
 sous.
 71. Mahomat Albayar, paga vij.
 sous.
 72. Yahie Xabeb, paga vij. ss.
 73. Çaat Atnatjar, paga vij. ss.
 74. Çaat Ambaxir, paga vij. ss.
 75. Mahomat Xoayb, paga vij.
 sous.
 76. Mahomat Zintar.
 77. Mahomat Moznit, paga vij.
 sous.
 78. Mahomat Atnatjar, paga vij.
 sous.

79. ... Ayet.
 80. Hamet Ayet, paga vij. ss.
 81. Çaat Abengalip, paga vij. ss.
 82. Çaat Ayet, fill de Hamet Ayet.
 83. Çaat Çabba.
 84. Hamet Ambuney.
 85. Mahomat, fill de Çaat Ceyeli,
 pobil.
 86. Azmet Mahmut, paga vij. ss.
 87. Haçen Abenxebel.
 88. Huzeyp, muler quondam de
 Mahoma.
 89. Abdalla Xadit, pobil.
 90. La filla de Xadit, pobila.
 Aquests dos paguen un mora-
 betí.
 91. Ali Xadit, paga vij. ss.
 92. Culçuma, muler quondam de
 Hucey Ganya. (f. v.)
 93. Fatima, filla de la dita Culçu-
 ma, pobila.
 94. Hamet Buxux.
 95. ... Ayet.
 96. ... Tagari, paga vij. ss.
 97. Mahomat Abenjat, paga vij.
 sous.
 98. ..., fill de Mahomat Abenjat.
 99. ..., fill de Hamet Humey, pobil.
 100. ..., filla del dit Hamet Humey.
 101. ..., filla del dit Hamet Humey,
 pobil.
 102. Azmet Abengalip.
103. Mahomat...
 104. Abrahim Tagari.
 105. Axona, muler quondam de Ge-
 met Mo...
 106. Fatima, filla del dit Gemet.
 107. Huzeyp, filla del dit Gemet.
 108. Çaat Ayet no a bens.
 109. Nuça, muler quondam de Ayex
 Ahmet.
 110. Mahomat Alquerrem.⁴
 111. Yaye, muler quondam de Ha-
 met, no a bens per ço com feu
 donació de sos bens a sos fills.
 112. Hamet Alquerrem.⁴
 113. Ali Xer..., paga vij. ss.
 114. Yahie Abennah...
 115. ... Nubex, paga vij. ss. (f. v.)
 116. Mahomat Ganim.
 117. Çaat Ganim.
 118. Abdalla Ganim.
 119. ... Ganim.
 120. Yahie Ganim.
 121. ... Ganim.
 122. Mahomat Ganim.
 123. ... Ganim.
 124. La filla de Mahomat Ganim.
 [Aquests vijj pobils] no an bens.
 125. Çaat Ça... xil, està a Orba.
 126. Abrafim Harrubi.
 127. Axer Camet.
 128. Çaat Paypriç, paga vij. ss.
 129. Hamet Abudi.

(ij) ... persones de moros que son tenguts pagar lo morabetí en l'al-
 queria de *Mecleta*.

1. Çaat Abenzihir (f. vij.).
2. Abrafim...
3. Hatsp, moço de Çaat Aben-
 zihir.
4. Azmet Abramer.
5. ... muler quondam de Çaat
 Martob, paga vij. ss.
6. Mahomat Martob, no a bens.
7. yo, paga vij. ss.
8. Mahomat Xalumbe, paga vij.
 sous.
9. Çayt Nuaye, paga vij. ss.
10. Taher Almerini, paga vij. ss.
11. Çilim Alcombeo, paga vij. ss.

⁴ Lligó dubtosa. Alquerrem ? Alquetreni ?

12. Zohrona, muller de Çaat Aboquep, no a bens.
 13. Genie Rege, paga vij. ss.
 14. Çilim Genil, paga vij. ss.
 15. Çilim Abentejan.
 16. Abdalla Almacri, paga vij. ss.
 17. Mahomat Abenaziza, paga vij. ss.
 18. Abrafim Abohamiz, paga vij. sous.
 19. Ali Abenaziza, paga vij. ss.
 20. Hamet Abenaziza no a bens (*f. viij.*).
 21. Çaat Almerini, paga vij. ss.
 22. Çoltana, muller quondam de Ayex Nuno, paga vij. ss.
 23. Mahomat Nuno.
 24. Yahie Nuno, no a bens.
 25. Azmet Nuno.
 26. Azmet Tauanet, paga vij. ss. resta j. s.
 27. ... Xaxo.
 28. Mahomat Abeyaex, paga vij. sous.
29. ... Abeyaex, paga vij. ss.
 30. Axa, muller quondam de Hamet Abeyaex, paga vij. ss.
 31. Azmet Çumbel, paga vij. ss.
 32. Azmet Alhuix, paga vij. ss.
 33. Yahie Alhuix, paga vij. ss.
 34. Cilim Almerini, paga vij. ss.
 35. Çuteyt, muller quondam de Homuda, paga vij. ss.
 36. Yahie Ramonfolch.
 37. Abraham Ramonfolch, paga vij. ss.
 38. Yahie Aben..., paga vij. ss.
 39. Ali Alzel sta a Sagra
 40. Azmet Axer, paga vij. ss.
 41. ..., muller quondam de Yahie Abennoahim, paga vij. ss. (*f. ix.*).
 42. Abdalla Almerini, paga vij. sous.
 43. Azmet Aleksi, fill de Çaat Aleksi, pobil, paga vij. ss.
 44. Mahomat Xeti, paga vij. ss.

iii.) LA NOÇIA DE POLOP

1. Yahie Xullati, paga vij. ss.
 2. Mahomat Xullati, paga vij. ss.
 3. Mahomat Alfubey.
 4. Çaat Malle.
 5. Mahomat Abeyell, paga vij. ss.
 6. Çaat Eça, paga vij. ss.
 7. Mahomat Caydello, pobil, no a bens.
 8. Yahie Aberriduna.
 9. Yafer Aberriduna.
 10. Yahie Alfaqui.
 11. Yahie Mahuya, paga vij. ss.
 12. Yahie Abeyaex, paga vij. ss.
 13. Çuleymen Alexi, pobil, no a bens.
 14. Mahomat Pocollull, paga vij. sous.
 15. Abdalla Haddet paga vij. ss.
16. Abrafim Ambuneya, paga vij. sous.
 17. Mahomat Ambuneya, paga vij. ss.
 18. ... Aleksi, paga vij. ss. (*fol. x.*)
 19. Azmet Alexi, son fill, paga vij. ss.
 20. Muça Aleksi, paga vij. ss.
 21. Mahomat Albayar, paga vij. sous.
 22. ... Zintar, paga vij. ss.
 23. Abdalla Xocell, no a bens.
 24. Çaat Combaret.
 25. Mahomat Zagal, paga vij. ss.
 26. Mahomat Zagal, menor, paga vij. ss.
 27. Azmet Abengibir.
 28. Çaat Abengibir, paga vij. ss.

29. Mahomat ..., paga vij. ss.
 30. ... Çayt Çanqui, paga vij. ss.
 31. Çaat Çanqui, paga vij. ss.
 32. Abraham Çanqui, paga vij. sous.
 33. Ffatiima, muller quondam de
 Ali Alfecayel, no a bens.
 34. Abraham Abenxihir, paga vij.
 sous.
 35. Yahie Ambuneya, paga vij.
 sous.
 36. Çaat Çindi.
 37. Yaex Zintar, paga vij. ss.
 38. Mahomat Alhuaquel, paga vij.
 ss.
 39. Maçot Alcalha, paga vij. ss.
 40. Çaat Alhaddet, paga vij. ss.
 41. Ali Haddet, paga vij. ss.
 42. Azmet...
 43. Abdalla...
 44. (f. xj.)
 45. Maçot Edam, paga vij. ss.
 46. Yahie Abencaçim, paga vij. sous.
 47. Mahomat Abencaçim, paga vij.
 ss.
 48. Azmet Abenjafar, paga vij.
 sous.
 49. Çelim Nabil, paga vij. ss.
 50. Ali Abeyax, paga vij. ss.
51. Yahie Albuxerqui, paga vij.
 sous.
 52. Mahomat, fill de (*Ratllat.*)
 53. Çaat A.lug, paga vij. ss.
 54. Cilim A.lug, paga vij. ss.
 55. Abrafim Nagar, paga vij. ss.
 56. Abrafim Socall, paga vij. ss.
 57. Çaat Paçada, no a bens.
 58. Hamet Affif, paga vij. ss.
 59. Çuleyman Finestrati, no a bens.
 60. Çaat Finestrati, paga vij. ss.
 61. Yucaf Finestrati, paga vij. sous.
 62. Abdalla Finestrati, paga vij.
 sous.
 63. Çaat Alegrina.
 64. Genie Paleta, paga vij. ss.
 65. Hamet Maçip, paga vij. ss.
 66. Çaat Pixeluo, paga vij. ss.
 67. Çaat Março, no a bens.
 68. Abrafim Paleta, no a bens.
 69. ..., muller de Paleta, no a bens
 (f. xij.)
 70. Yahie Paleta, no a bens.
 71. Mahomat ..., no a bens.
 72. Yahie Gallor, no a bens.
 73. Ali Xullati.
 74. Ffatiima, muller quondam de
 Ali Hadda, no a bens.

iiij.) XIRLES

1. Mahomat Alguileli, paga vij.
 sous.
 2. Yahie Abenjafar.
 3. Cilim Moçoab, paga vij. ss.
 4. Çaat Moçoab, paga vij. ss.
 5. Yahie Albulili, paga vij. ss.
 6. Cilim Aceyt, paga vij. ss.
 7. Abrafim Albolili, paga vij. ss.
 8. Çuleyman Albolili, paga vij.
 sous.
 9. Erina, muller quondam de Ali
 Albolili, no a bens.
 10. Çuleyman Tam...en, paga vij. ss.
11. Çaat Almoguenex, al[iter]
 Xorl...
 12. Çaat..., paga vij. ss.
 13. Çaat ...çoot sta a Calp, no a
 bens (f. xij.)
 14. Ffotaya Zintar, paga vij. ss.
 15. Çaat Abualbahar.
 16. Nugey, muller quondam de Ab-
 dalla Zacar.
 17. Yahie Zacar, pobil.
 18. Azmet Zacar, pobil. Aquests dos
 pobils paguen un morabetí.
 19. Çeyt Zacar.

20. Ceyt Abarrere.	31. Hamet Xarxach, paga vij. sous.
21. Hayie, muller quondam de
Mahoniat Xubey, no a bens.	32. Genie Xarxach, no a bens.
22. Mahomat Xubey, pobl.	33. Mahomat Rafe, alfaquí, paga
vij. ss.
23. Abraham Xubey, paga vij. ss.	34. Mahomat...
24. Hamet Abenaçim, paga vij.
sous.	35. Mahomat...
25. Hacen Abenjafar, paga vij.
sous.	36. ...Xullati, paga vij. ss.
26. Abdalla Abenali, paga vij. ss.	37. Çaat Çobayca, paga vij. ss.
27. Hamet Çolayta (<i>sic</i>).	38. Çaat Fat, no a pagat.
28. Mahomat Çalema, paga vij.
sous.	39. Erina, filla de Çaat Fat, pobila,
no a bens.
29. Hamet Camem, paga vij. ss.	40. Çaat Abenali, paga vij. ss.
30. Çaat Xarxach.	41. Çaat Zintar.
	42. Yahie Alfahar.
	43. Yahie Galip.

v.) ALGAR

1. Hamet Alarabi. (<i>f. xiiij. v.</i>)	20. Yahie Aboamar, paga vij. ss.
2. Abraham Abenllup.	21. Alfaqui Algazel, paga vij. ss.
3. Mahomat Gebbeç, paga vij. ss.	22. Çaat Algazel, paga vij. ss.
4. Maymo Almacri, paga vij. ss.	23. Ali Abenxebel, paga vij. ss.
5. Cilim Abenali, paga vij. ss.	24. Azmet Abenali, paga vij. ss.
6. Abraham Almoçorofi, paga vij.
ss.	25. Hamet Çabba.
6. Abraham Almoçorofi, paga vij.
sous.	26. Çoltana, muller quondam de
Mahomat Almauri, paga vij. ss.
7. Huçey Almoçorofi, paga vij.
sous.	27. Yuçaf Almauri, paga vij. ss.
8. Mahomat Abencacim, paga vij.
ss.	28. Hamet Albizay Alactar (<i>sic</i>),
paga vij. ss.
9. Genie Abencacim, no a bens.	29. Haye, muller quondam de Jafar
Albizay.
10. Cilim Hedar, paga vij. ss.	30. Hamet Albizay, paga vij. ss.
11. Ayet ..., paga vij. ss.	31. Mahomat Albizay Albisquerti,
paga vij. ss.
12. Çaat Abencacim, paga vij. ss.
(<i>f. xv.</i>)	32. Nugey, filla de Jafar Albizay.
Aquestes dos pobles no an
bens.
13. Ali Abenjafar, no a bens.	33. Hadia, filla de Jafar Albizay.
14. Çuleymen Abenjat, no a bens.	34. Ceyt Albizay, pobl, no a bens.
15. Genie Abenjat, paga vij. ss.	35. Cilim Albizay, paga vij. ss.
16. Ali Alhedar.	36. Hamet Albizay, fill de Gafier
Albesay, paga vij. ss. (<i>f. xvj.</i>)
17. Çaat Almauri, paga vij. ss.	37. Mahomat Albezay Zacaria, no
a bens.
18. Mahomat Atnatjar, paga vij.
sous.	
19. Mahomat Alhaddet.	

38. Abraham Albizay.	lo primer de la present pla-
39. Çaat Abencacim, paga vij. ss.	na.
40. Mahomat Albizay Xaer.	46. Yahie Albizay.
41. Yahie Albizay, fill de Gafier
Albesay, paga vij. ss.	47. Ali Almauri.
42. Hamet Abençagim, paga vij.
sous.	48. Azmet Almauri, pobil.
43. Mahomat Alcahuy, no a bens.	49. Çabe Almauri, pobil. Aquests
dos pobils no an bens.
44. Ayet Alcaala, paga vij. ss.	50. Yafar Almauri.
45. Hamet Albezay, ja scrit damunt	51. Yahie Almauri.
	52. Yaex Almauri.

LA VALL DE CONFRIDES

vj.) L'ALQUERIA DE L'ALHOFRA

1. Fadal Abenfadal, paga vij. ss.	20. Çadia, muller quondam de Az-
met Abenjama, paga vij. ss.
2. Azmet Mafle, paga vij. ss.	21. Mahomat Abenyahie Abenjama,
no a bens.
3. Çayt Anfathon, paga vij. ss.	22. Çaat Abenfathon, paga vij. sous.
(f. xvij.)
4. Mahomat Abdolaziz Foto, paga
vij. ss.	23. Faraig Abenyahie, paga vij.
sous.
5. Abraham Atnatjar, paga vij.
sous.	24. Mahomat Abenyabqua, paga vij.
ss.
6. Yazit Atnatjar.	25. Haçen Abdulgeril, paga vij.
sous.
7. Yahie Atnatjar. Aquests dos po-
bils no an bens.	26. Ali Abenyabqua, paga vij. ss.
8. Mahomat Atnatjar Alami.	27. Ali Abarrafe, paga vij. ss.
9. Yahie Abenyahie, paga vij.
sous.	28. Abdolaziz Foto, paga vij. ss.
10. Abraham Abenyahie, paga vij.
ss.	29. Çaat Ziat, paga vij. ss.
11. Çaat Abenucef, paga vij. ss.	30. Abrafim Abenuçef, paga vij.
sous.
12. Çaat Abençacim, paga mig mor-
abetí, com no era vist pagador.	31. Yahie Abenucef, paga vij. sous.
13. Yahie Abençacim, paga vij.
sous.	32. Yahie Abençale, paga vij. ss.
14. Abrafim Abencacim, no a bens.	33. Çalc Ab... Abençale, pobil, paga
vij. ss.
15. Mahomat Abenhatap, paga vij.	34. Axa, filla de Yahie Abençale,
pobila.
16. Hania, mare de Mahomat Aben-
hatap, vidua, paga mig mora-
betí.	35. Nexme, filla de Yahie Abençale,
pobila.
17. Mahomat Hiat, paga vij. ss.	36. Ezme, muller quondam de Yahie
Abençale.
18. Abrafim Abenjama, paga vij.
sous.	
19. Hamet Abenjama, no a bens.	

vij.) L'ALQUERIA DE FLORENT

1. Cilim Alboxerqui, paga vij. ss.
2. Yahie Albuxerqui, no a bens.
3. Çayt Albuxirqui, paga vij. ss.
4. Mahomat Abenaziza, no a bens.
5. Hamet Abenaziza, paga vij. ss.
6. Yahie Abençuleymen, paga vij. ss. (*f. xix.*)
7. ... paga vij. ss.
8. ... Abennabil, no a bens.
9. Yahie Abennabil, paga vij. ss.
10. Mahomat Abenfathon, paga vij. ss.
11. Damnon Mahuya, paga vij. sous.
12. Yahie, fill de Damnon Mahuya, paga vij. ss.
13. Mahomat Abençellem, paga vij. ss.
14. ... Abençacim, paga vij. ss.
15. Mahomat Abenyabqua, paga vij. ss.
16. Mahomat L...xo, paga vij. ss.
17. Abdalla ..., paga vij. ss.
18. Mahomat Mofbe, paga vij. ss.
19. Hamet Mafbe, paga vij. ss.
20. Abrafim Amfathon, pobil.
21. Çæt Abenfathon, pobil.
22. Ali Abenfathon, pobil. Nichil tots aquests per ço com no foren atrobats pagadors.
23. Nexe, filla de Cale Abenfathon.
24. Çoltana, filla del dit Cale.
25. Hamet Abenfathon, paga vij. sous.
26. Yuçaf Mahmud, paga vij. ss.
27. Ali Abenfathon, pobil, paga vij. ss.
28. Mahomat Xirquir, paga vij. sous.
29. Abraham Abenfathon, paga vij. ss.
30. Axer Abenfathon, paga vij. sous.
31. ... Abenfathon, no a bens. (*f. xx.*)
32. ... Abenfathon, paga vij. ss.

vijj). L'ALQUERIA DE L'ABDET

1. Ali ...
2. Hamet Albuxerqui, paga vij. sous.
3. Mahomat Abenbaquer, paga vij. ss.
4. Ali Abenx... upiti, paga vij. ss.
5. ... Abenabil, paga vij. ss.
6. Haçen Abennabil, paga vij. ss.
7. Alí Abencacim, paga vij. ss.
8. Hamet Almoeddi, paga vij. ss.
9. Mahomat Albuxerqui, paga vij. ss.
10. Mahomat Almorit, paga vij. sous.
11. Hamet Lopo, paga vij. ss.
12. Mahomat Lopo, no a bens per ço com fon vist aver feta donació a sos fills.
13. Çaat Albuxirqui, paga vij. ss.
14. Çilim Abeyalle (*esmenat*), paga vij. ss.
15. Mahomat Abennabil, paga vij. sous.
16. Ali Abennabil, paga vij. ss.

LA VALL DE GODALEST

viij.) L'ALQUERIA DE BENIÇICLI

1. Abdala Abolcaçim, fill de Cilim
Abolcacim, paga vij. ss.
2. Mahomat Abolcaçim, son german.
3. Genie Habip, paga vij. ss.
4. Ali Habip, paga vij. ss.
5. Abdalla Abençuleymen, major.
6. Ezme, muller de Hamet Abençuleymen quondam, no a bens.
7. ...yt, germana de Hamet Abençuleymen, no a bens.
8. ... muller quondam de Çaat Abençuleymen, paga vij. ss.
9. Yahie Abençuleymen, pobil, paga vij. ss,
10. Abdalla Abençuleymen, pobil, paga vij. ss.
11. Dampnon Abençuleymen, pobil.
(f. xxj. v.)
12. Hamet Abençuleymen, pobil.
Aquests dos pobils paguen un morabatí.
13. Genie Exalumben¹, paga vij. sous.
14. Mahomat Abolfaraig.
15. Çaat Abolfaraig, paga vij. ss.
16. Ali Abençuleymen.
17. Hamet Exalumben, paga vij. ss.
18. Yahie Exalumben, pobil, no a bens.
19. Çaat Abenjati, paga vij. ss.
20. Hamet Habib, paga vij. ss.
21. Henie Habib.
22. ... Abualfaqui, paga vij. ss.
23. ... Abualfaqui, pobil.
24. ... Abnalfaqui, pobil. Aquests dos pobils no an bens.
25. Ali Abualfaqui, paga vij. ss.
26. Zadia, filla del dit Ali Abualfaqui, pobilla.
27. Çaeyt Abenxebel, popil (sic).
28. Mahomat Abenxebel, pobil.
29. Mahomat Alhaddet.
30. Fatima, muller de Hamet Alhaddet, no a bens.
31. ..., filla de Dampnon Alhaddet, pobila.
32. Ubequer Fathon, paga vij. ss.
33. Hamet Fathon, no a bens.
34. Mone, muller quondam de Çaat Abenjat.
35. Hamet Abenjat, pobil.
36. Yahie Abenjat, pobil. Aquests tres pobils no an bens.
37. Zoayra, filla de Çaat Abenjat, pobila.
38. Zohrona, muller de Çaat Moçron.
39. Çuleyman Abolfaraig, paga vij. ss.
40. Çahit (esmenat) Abualfaqui, paga vij. sous.
41. Mahomat Çaftran, no a bens.
42. Abdolaziz Çaftran, paga vij. sous.
43. Çaat Abolfaraig, paga vij. ss.
44. Axer Abolfaraig, son fill pobil, no a bens.
45. Abdalla Çeyt, paga vij. ss.
46. Çilim Exalumben. (f. xxij.)
47. ... filla de Cilim Exalumben.
48. Zoayra, filla del dit Cilim Exalumben.
49. Haye, filla del dit Cilim. Aquests

¹ Ací i pertot on surt (ij. 8, ix. 17, 18, 46, 47, 67, 70, 71) la lectura d'aquest nom és dubtosa. El manuscrit porta *Exalube* amb una ratlla llarga damunt les últimes lletres. Cal llegir *Exalumben* o *Exalumbe* o *Exaluben*?

- tres pobils no an bens e per çon nichils.
50. Yahie Arraiz, paga vij. ss.
 51. Yahie Çafra.
 52. Çaat Ganim.
 53. Yahie, fill de Genie Çafra, pobil.
 54. Çayt Çafra, paga vij. ss.
 55. Dampnon Dinena.
 56. Azmet Nabil, paga vij. ss.
 57. Abdalla Nabil, son fill.
 58. Er[in]a, filla del dit Azmet.
Aquests dos pobills no an bens.
 59. Çaat Fathon, paga vij. ss. (f. xxiiij. v.)
 60. Fatima, filla del dit Çaat.
 61. Altra filla del dit Çaat, pobila.
 62. Yahie Dinena.
 63. Yazit Dinena.
 64. Ezme, muller quondam de Azmet Almoeddi, no a bens.
 65. Çoltana, filla de Yahie Fathon, pobila.
 66. Abraham Açeyt, paga vij. ss.
 67. Yahie Exalumben.
 68. Fatima, filla del dit Yahie, no a bens.
 69. Hamet Abualhucey.
 70. Mahomat Exalumben.
 71. ... Exalumben.

x.) L'ALQUEKIA D'ONDARELLA

1. Hamet Ambaxir, paga vij. ss.
2. Hamet Alaxich, paga vij. ss.
3. Mahomat Abualfaqui, paga vij. ss.
4. Yahie Abualfaqui, fill del dit Mahomat, pobil, no a bens.
5. Yahie Ambaxir, paga vij. ss.
6. Fatima, sa sogra, muller quondam de Yahie Ambaxir, no a bens.
7. Nadil Alaxich, paga vij. ss.
8. Hatap Abehunegel, paga vij. ss.
9. Azmet Alaxich, fill de Hatap Alaxich.
10. Hatap Alaxich, paga vij. ss.
11. Yahie Alaxich, ... paga sa muller en loch seu.
- 12-14. Dos fills e una filla de Yahie Alaxich, no an bens.
15. Genie Açeyt, paga vij. ss.
16. Hamet Açeit, paga vij. ss.
17. Maymo Albalahuy, paga vij. ss.
18. Maçot Albalahuy, pobil.
19. Fatima, filla de Maymo Albalahuy. Aquests dos pobils no an bens.
20. Mahomat Abehunegel, paga vij. ss.
21. Axer Abualfaqui, paga vij. ss.

xj.) L'ALQUERIA D'ONDARA

1. Ali Xullati, paga vij. ss.
2. Yahie Xullati, fill del dit Ali, pobil, paga vij. ss.
3. Mahomat Xullati, paga vij. ss.
4. Baçem Xullati, paga xij. ss.
5. Çuteyt, filla de Yahie Xullati, pobila.
6. Mone, filla del dit Yahie Xullati, pobila. Aquests dos pobils no an bens.

7. Hamet Xullati.	10. Yuçaf Açeyst, pobil paga vij.
8. Ali Alcacim, paga vij. ss.	ss.
9. Ali Aceyt.	11. Hamet Açeyst.

xij.) L'ALQUERIA DE BENIMANTELL

1. Lopo Abehamet, paga vij ss.
(f. xxv. v.)	24. Mahomat Alaxich, paga vij. sous.
2. Bacha Abehamet, paga vij. ss.	25. Çaat Alaxich, pobil.
3. Hatap Abenaçim, paga vij. ss.	26. Abraham Alaxich, paga vij. sous.
4. Abraham Çibit, paga vij. ss.	27. Cayt Abolfaraig, paga vij. ss.
5. Abdalla Çibit, pobil.	28. Mexde, muller de Rodoua.
6. Nexme, filla del dit Abraham,
pobila. No an bens.	29. Dampnon Abolfaraig, paga vij.
ss.
7. Hamet Almuzeyn, paga vij. ss.	30. Abrafim, fillastre de Cayt Abol-
faraig, pobil, no a bens.
8. Ali Almnzeyn, paga vij. ss.	31. Ubequer Abolfaraig, pobil, no
a bens.
9. Hamet Hedar.	32. Hamet Abolfaraig.
10. Hamet Abenhalua, paga vij. ss.	33. Yahie Xamach, papa vij. ss.
11. Çuleyman Alhaig, paga vij. sous.	34. Mahomat Abdorramen, paga vij.
ss.
12. Fatima, filla de Çuleyman
Alhaig, pobila, no a bens. (f.
xxvi.)	35. Erina, filla del dit Mahomat,
pobila.
13. Zohrona, muller quondam de
Yağıt Faron, no a bens.	36. Zoayra, filla del dit Mahomat
Abdorramen, pobila. Aquests
dos pobils no an bens.
14. Abraham Faron, pobil.	37. Hamet Xamah, paga vij. ss.
(f. xxvii.)
15. Hamet Haron (sic), pobil.	38. Lo fill de Abdalla Xama, pobil,
no a bens.
16. Nexme, filla de Yazit Haron,
pobilla. Aquests tres pobils no
an bens.	39. Mahomat Xamach, pobil, paga
vij. ss.
17. Fatima, muller quondam de Ali
Abolfaraig, paga vij. ss.	40. Hamet, son germá, pobil.
18. Hamet Abolfaraig, pobil, paga
vij. ss.	41. Cu[l]çeu[m]a, muller de Genie
Xamach.
19. Mahomat Abolfaraig, pobil, pa-
ga vij. ss.	42. Axa, filla del dit Genie, pobila,
no a bens.
20. Yahie Abolfaraig, pobil, paga
vij. ss.	43. Abdolaziz Xamah, pobil, paga
vij. ss.
21. Cu[l]çuma, filla de Ali Abolfa-
raig, pobila.	44. Yahie Xamah, pobil, no a bens.
22. Altra filla del dit Ali, pobila.
Aquestes dos pobilles son me-
nors de xv. anys e paguen un
morabatí.	45. Yahie ..., paga vij. ss.
23. Yahie Almuzeyn, paga vij. ss.	46. Abdalla, son fill, pobil, no a bens.
	47. Caet Çale.
	48. Mahomat Alfer... no a bens.

xij.) L'ALQUERIA DE BENIARDÁ

1. Yazit Abolcaçim, paga vij. ss.
2. Çayt Abolcaçim, paga vij. ss.
3. Dampnon Abenmazmut.
4. **Abrahim** Abenmazmut, paga vij. ss.
5. Hamet Abenayet Almahmut, paga vij. ss.
6. Mahomat, fill de Azmet Abenmazmut, pobil, paga vij. ss.
7. Fatima, filla del dit Azmet, pobila, no a bens.
8. Yahie Almazmut.
9. Yaex Abolcaçim.
10. Abdalla Abualhuçey, paga vij. ss.
11. ... Abualhuçey, paga vij. ss. (*f. xxvij.*)
12. Hamet Yuniz, paga vij. ss.
13. Mahomat Adnatjar, paga vij. ss.
14. Abdalla Atnatjar (*sic*), paga vij. ss.
15. Hacen Abualemen, paga vij. ss.
16. Ali Abenaziza, paga vij. ss.
17. Mariem, muller quondam de Keel Abualemen, no a bens.
18. Yahie Abentarrafes, paga vij. sous.
19. Yahie Abulcaçim, paga vij. sous.
20. Haçen Abuen..., paga vij. ss.
21. ..., muller quondam de Abentarrafes, no a bens.
22. Yahie Abentarrafes, paga vij. sous.
23. Hamet Abentaher, paga vij. sous.
24. Abdalla Benaziza, paga vij. sous.
25. Yaex Abentaher.
26. Abdalla Abentaher, paga vij. sous.
27. Abdalla Abualhuçey, paga vij. ss.
28. Yahie Abolfaraig, paga vij. sous.
29. Hamet Abdolhach, paga vij. sous.
30. Yahie Abenjat, paga vij. ss.
31. Hamet Abenjat, paga vij. ss.
32. Abdalla Abenjat, paga vij. sous.
33. Çayt Abeyazit, paga vij. ss.
34. ... Abenyazit, son fill, pobil, no a bens.
35. Yahie, fill de Çayt Abolcaçim.

xvij.) L'ALQUERIA DE BENIMUÇA

1. Mahomat Abenmazmut, paga vij. ss.
2. Hamet Abentaxol, paga vij. ss.
3. Mahomat Abentaxol, paga vij. ss.
4. **Abrahim** Almachmut, pobil, paga vij. ss.
5. Nuza, filla del dit Yuçaf Almazmut, pobila.
6. Erina, sa germana, pobila. Aquests dos pobils no an bens.
7. Ayet Aben...
8. ... Mazmut, paga vij. ss.
9. ... Alcaliti.
10. Hamet Abenhuaquil, paga vij. ss.
11. Mone, filla del dit Hamet Abenhuaquil, no a bens.

12. Erina, muller quondam de Abraham Mazmut.
 13. Dampnon, fill del dit Abraham, pobil.
 14. Yahie, fill de Abraham Mazmut, paga vij. ss.
 15. Mahomat, fill de Abraham Mazmut, paga vij. ss.
 16. Mone, muller quondam de Abraham Mazmut.
17. Abdalla Atnatjar, paga vij. sous.
 18. Abrafim, fill de Azmet Mahmut, paga vij. ss.
 19. Hamet Çabba, paga vij. sous.
 20. Abraham Atzebib.
 21. ..., Atzebib, paga vij. ss. (f. xxx.)
 22. ..., Mazmut, paga vij. ss.
 23. Yahie, fill de Hamet Almahmut, no a bens.

xv.) L'ALQUERIA DE BENIACIM

1. Dampnon Abenmazmut, paga vij. ss.
 2. Axer Almazmut, paga vij. sous.
 3. Mahomat Abenubey, paga vij. sous.
 4. Ubequer Abentarxoł, paga vij. sous.
 5. Ali... ..., paga vij. ss.
 6. Mahomat..., paga vij. ss.
7., paga vij. ss.
 8. Dampnon..., paga vij. ss.
 9. ... Abuali Dampnon.
 10. ... Abenhaçen, paga vij. ss.
 11. Abraham, fill del dit Yahie, paga vij. ss.
 12. Mahomat, fill de Hamet Mazmut, paga vij. ss.
 13. Azmet Amb..riz, paga vij. sous.

xvi.) L'ALQUERIA DE BENIHALET

1. Hamet Abualhucey, paga vij. sous.
 2. Hatap Abenaçey, paga vij. ss.
 3. Yahie, son fill, pobil.
 4. Mahomat, fill del dit Hatap.
 5. Çaat Attorroxi, paga vij. ss.
 6. Yahie Abenaçim.
 7. Yahie Xullati.
 8. Yahie Attorroxi, paga vij. ss.
 9. Yahie Abualhuçey, paga vij. ss.
 10. Fatima, muller quondam de Çayt Abenhuçey.
 11. ..., muller quondam de Hamet Abualhucey, no a bens.
12. Yahie, fill de Abraham Abualhucey, paga vij. ss.
 13. Mahomat Abualfaqui.
 14. ..., fill de... Abualhuçey, pobil.
 15. ... Abualhuçey, pobil.
 16. Mariem, germana sua, pobila.
 17. Fatima, muller quondam de Abraham Abualhucey.
 18. Mahomat Abualfaqui, ja scrit atras [en] l'altra plana.
 19. Ali Abualfaqui.
 20. Axer Abualfaqui, no a bens.
 21. Ali Atnatjar, paga vij. ss.
 22. Ba... Abarrida, paga vij. sous.
 23. Ali Abualfaqui.

xvij.) L'ALQUERIA DE BENIFATO

1. Yahie Abenjeylut, no a bens.
2. ..., fill del dit Yahie, paga vij. ss.
3. Ubequer, fill del dit Yahie, paga vij. ss.
4. ... Abenjeylut, paga vij. ss.
5. ... Abenjeylut, paga vij. ss.
6. ... Abarrida, paga vij. ss.
7. Abrafim Abarrida, paga vij. ss.
8. Yahie Abarrida, paga vij. ss.
9. Mahomat Aboaqil, paga vij. sous.
10. Ali, fill del dit Mahomat, pobl.
11. ..., fill del dit Mahomat, pobl.
12. ..., pobila. Aquests tres pobils no an bens.
13. Abdalla Boaquil, paga vij. ss.
14. Abraham Aboaqil, paga vij. sous.
15. Hayt, sogra de Abdalla Boaquil, no a bens.
16. Yahie Aboaqil, paga vij. ss.
17. Hamet Aboaqil, paga vij. ss.
18. Abdalla, fill de Yahie Aboaqil, pobl.
19. Altre fill del dit Yahie, pobl.
No an bens aquests dos pobils.

xvij.) L'ALQUERIA D'ATZENETA

1. ... Boaquil, no a bens. (*foli xxxij*).
2. Abraham Aboaqil, paga vij. sous.
3. Ali Abarrida, paga vij. ss.
4. Mahomat Xiquir.
5. Çaat ben..., paga vij. ss.
6. ... Abarrida, paga vij. ss.
7. Çaat Abarrugell, paga vij. ss.
8. Abdolaziz Muzlema, paga vij. sous.
9. Hamet Aboaqil, paga vij. ss.
10. ... Aboaqil, paga vij. ss.
11., paga vij. ss.
12. Abdelmelich Almuzlema.
13. Yahie Abarrida, no a bens.

xvij.) L'ALQUERIA DE BENIQUEYÇ

1. Abraham Almazmut, paga vij. sous. (*f. xxxij*).
2. Mahomat Almazmut, paga vij. sous.
3. Abdalla Almazmut, paga vij.
4. ..., muller quendam de Çaat Aben...
5. Çalc Abenjeylut, paga vij. sous.
6. Nuza, muller quondam de Mahomat...

xx.) L'ALQUERIA DE MAURAR

1. Çayt Almanarí, paga vij. ss.
(f. xxxiiij.)
2. Azmet Abualfaqui, missagge del
Alamí, paga vij. ss.
3. Ali Abualfaqui Algarbi, paga vij.
ss.
4. Mahomat Abençot (*sic!*), paga vij.
sous.
5. Çaat Abenguleymen, paga vij. ss.
6. Hamet Abenfadila, paga vij. ss.
7. Ali Abenfadila, paga vij. ss.
8. Axa, muller quondam Abdalla
Abenfadila, no a bens.
9. Mahomat Abenfadila, pobil, paga
vij. ss.
10. Mahomat Ambelel, paga vij
sous... Masayat paga per ell.
11. ... Ambelel, paga vij. ss.
12. Mahomat Abuaxayr.
13. Çale Abenlup, paga...
14. Yuçaf Abenlup, paga vij. ss.
15. Yahie Abuaxayr, paga vij. ss.
16. Axer, fill de Ubequer Abuaxayr,
paga vij. ss.
17. Çaet Abuaxayr, fill de Yahie,
pobil.
18. Mahomat, fill del dit Yahie
Abuaxayr, pobil.
19. Ali Abuaxayr, fill del dit Yahie,
- pobil. Aquests tres pobils no an
bens.
20. Yahie Abennabil, paga vij. sous.
21. Ali Abualfaqui Abenyahie.
22. Axer Abualfaqui, paga vij. sous.
23. Fotaym, muller quondam de Ali
Abualfaqui, viuda, paga vij.
ss.
24. Abraham Abenhadida, paga vij.
ss.
25. Mahomat Abenhadida, paga vij.
ss.
26. Abdalla Abenlup, paga vij. sous.
27. Abdolaziz Abenlup, pobil, paga
vij. ss.
28. Abdalla Abenali, paga vij. ss.
29. Ali Abualfaqui Abençaim, pa-
ga vij. ss.
30. Ali Abualfaqui Algarbi.
31. Çayt Alcacimi, paga vij. ss.
32. ... Abenjat, paga vij. ss.
33. ... Abenjat, fill de aquell, paga
vij. ss.
34. Çayt Abenjat, paga vij. ss.
35. Edam Abenhadida, paga vij.
sous.
36. Ayxux, filla de Yuçuf Abenllup,
pobila.
37. Ali Abençale Abenlup.

xxi.) BENIFARFELL

1. Abraham Abençada, paga vij.
sous. (f. xxxvj. v.).
2. Hamet Abenabdalla, paga vij.
sous.
3. Humeyt Abenabdalla, paga vij.
ss.
4. Hamet Abenabdalla, paga vij.
sous.
5. Hamet Abengalip, paga vij. ss.
6., no a bens.
7. Hamet Abençada, no a bens.
8. Ali Abençaim, paga vij. ss.
9. Çat Çulaytan, no a bens.
10. Axer Abarrida, paga vij. ss.
11. Hamet Ambattach, paga vij.
sous.
12. Ali Atnatjar, paga vij. ss.
13. Nuza, filla de Mahomat Atnat-
jar, pobila, no a bens.
14. Hucey Atnatjar.

xxij.) L'ALQUERIA DE PILA

1. Yahie Atnatjar Alami, paga vij. ss. (*f. xxxvij. v.*).
2. Abdolaziz, fill del dit Alami, pobil.
3. Zahra (*sic*), filla del dit Alami. Aquests dos pobils no an bens.
4. Abdalla, fill del dit Alami, paga vij. ss.
5. Abraham Atnatjar, paga vij. ss.
6. Fatima, filla de Abraham Atnatjar, no a bens.
7. Yahie Abenjama, paga vij. ss.
8. Mahomat Abenjama, pobil.
9. Abraham Abenjama, pobil. Aquests tres pobils no an bens.
10. Çaat Abenjama.
11. Axer Abenjama.
12. Yahie Abenali Atnatjar, paga vij. ss.
13. Ibrahim Yahie Atnatjar, paga vij. ss.
14. Mahomat ..., paga vij. ss.
15. Yazit Abenyazit Atuatjar pobil, no a bens.
16. Ibrahim Abenali Atnatjar, paga vij. ss.
17. Abdalla, fill del fuster, no a bens.
18. Yahie, fill de Ali Adnajar, no a bens.

xxij.) LES ALQUERIES DE BENINATJAR E BENICUDEMA

1. Yahie Abenjat, paga vij. ss. (*f. xxxvij.*).
2. Çalim Abenjat, paga vij. ss.
3. Mahomat Abenjat, paga vij. sous.
4., paga vij. ss.
5. Mahomat Abenjat, ...
6. Ayet Abençuleymen, paga vij. sous.
7. Axer Abenabdalla, paga vij. ss.
8. Abdalla, fill del dit Axer, pobil, no a bens.

xxiiij.) LA [MORERIA] DE RELLEU

1. Çaat Aziza. (*f. xxxvij.*).
2. Alí Fadal, paga vij. ss.
3. Mahomat Fadal, major, paga vij. ss.
4. Mahomat Fadal, paga vij. ss.
5., muller muller (*sic*) de Mahomat Ambaglia.
6. Hucey Ambaglia, pobil, no a bens.
7. Ali Aymar.
8. Çaat Abenzarro.
9. Cilim Cajola, paga vij. ss.
10. Haeen Mangel, no a bens.
11. Azmet Cajola, paga vij. ss.
12. Mahomat Cajola, fill de Cilim Cajola, paga vij. ss.
13. Mahomat Fadal, menor.
14. Azmet Almerini Alami, paga vij. ss.
15. Hamet Abehabel, paga vij. sous.
16. Fadal Abenfadal, paga vij. sous.
17. Hamet de Rajoli, paga vij. ss.
18. Abrafim Rajoli, paga vij. ss.
19. Mahomat Rajoli, paga vij. ss.
20. Cilim Abolcaqim, paga vij. ss.
21. Axer Xicay, no a bens.

xxv.) LOS DOS RAVALS DE LA MORERIA DE FFINESTRAT

1. Mahomat Fat. (*f. xxxix*).
2. Çaat Almorit.
3. Yahie Alhuaquil.
4. Yahie Abenabdalla, paga vij. ss.
5. Ali Abenhader.
6. Yahie Abenhader.
7. Çutey, muller quondam de Ali Arragil.
8. Ali Abualhucey, pobl, paga vij. ss.
9. Ayup Abuahuçey (*sic*), pobl, paga mig morabetí, deu, encara que son oncle es lo qui paga.
10. Abdorramen Abusalhucey.
11. Axer ... carcha.
12. Cilim Tarbani, paga vij. ss.
13. Hamet Tarbani, paga vij. ss.
14. Çaat Abenjat Al.caxen.
15. Çaat Ambaxir, paga vij. ss.
16. Fatima, muller quondam de Caçim Perriti.
17. Çaat Perriti, pobl.
18. Cacim Perriti, pobl. Aquests quatre pobils no an bens.
19. Nugeym (?), filla de Caçim Perriti, pobila.
20. Çoltana, filla del dit Caçim, pobila.
21. Ezme, muller quondam de Azmet Ambuneya, paga vij. ss.
22. Dampnon Ambuneya, pobl, no a bens. (*f. xl*).
23. Abraham Albayar, paga vij. ss.
24. Dampnon Anatjar.
25. Domem (?) Alcahuy Alami, paga vij. ss.
26. ... Abenyahie, paga vij. ss.
27. Hamet Abenyahie, pobl. Aquests dos pobils no an bens.
28. Xaex Abenyahie, pobl.
29. Çaa...ate Fat, paga vij. ss.
30. Ayxa, filla de Ali Abolfaraig, pobila. Aquests dos paguen i. morsabati.
31. Çaat Abolfaraig, pobl.
32. Mariem, muller quondam de Yahie Morit.
33. Hamet Almorit, pobl.
34. Çaat Almorit, pobl; paguen los ij. morsabatins.
35. Nuza, filla de Yahie Morit, pobila.
36. Ezme, filla del dit Yahie, pobila. Ja son scrits atras.
37. Çat Aceyt.
38. Galip Abehamet, paga vij. sous.
39. Mahomat Aceyt, paga vij. ss.
40. Yahie Tarbani.
41. Çaat Çafran, paga vij. ss.
42. L'Alfaquí Abarrida sta a Godaldest, e no a bens.

xxvj.) LO RAVAL DE COTES

1. Mahomat Perriti, paga vij. ss. (*f. xlj*).
2. Genie Alhaig, paga vij. ss.
3. Hamet Sinpran, paga vij. ss.
4. Çaat Abolfaraig, paga vij. ss.
5. Cilim Mocarcha, paga vij. ss.
6. Çaat Abenjat, paga vij. ss.
7. Yahie Abeutaher, paga vij. ss.
8. Hamet Abentaher, sta a la Nocia de Pollop.

9. Mahomat Abolfaraig, paga vij. sous.
10. Ayxa, muller quondam de Jafar Abentaher, paga vij. ss.
11. Yahie, fill de Jafar Abentaher, pobil, paga mig morabatí; deu encara...
12. La filla de Jafar Abentaher, pobila, ... deu ij. ss.
13. Hamet Abolfaraig, paga vij. ss.
14. Yafar, fill de Cilim Abentaher, paga vij. ss.
15. Hauet Alguazir, paga vij. ss.
16. Maymo Finestrati, paga vij. ss.
17. Hamet Haçen, paga vij. ss.
18. Jafar Abentaher, major, paga vij. ss.
19. Bacha Abenaziza.
20. Abrañim Abenaziza; los pobills els fills de Benda no an bens.
21. Ali Abenjat, paga vij. ss.
22. Hamet Ferriz, paga vij. ss. (*f. xliv.*)
23. Ayüp Abualhucey, pagavij. sous.
24. Abraham Almerini, paga vij. ss.
25. Yahex Fat es mort.
26. Hamet Abenjeylut, paga vij. sous.
27. Hebel Ambaglia, paga vij. ss.
28. Yahie Almerini, paga vij. ss.
29. Galip Abenjeylut, paga vij. ss.
30. Ffotaym, muller, es morta.
31. Çayt, fill de Cilim Abentaher, pobil, paga vij. ss.
32. Abraham, fill de Cilim Abentaher, pobil, paga vij. ss.
33. Çaat Mocarguer.
34. Mahomat Abenjama, paga vij. ss.
35. Hamet Almorit, paga vij. ss.
36. Cilim, fill de Jafar Abentaher, paga vij. ss.
37. Abraham Ambaxir, paga vij. ss.
38. Haceu Ambaxir, jurà p[agar] nixil.
39. Yahie Abenxemçi no a bens.
40. Abdalla Abenjeylut, paga vij. sous.
41. Hamet Abenjat, paga vij. ss.
42. Mahomat Abenjeylut, paga vij. ss.

xxvij.) ALMAÇOROF

1. Abdalla Algallari Alami. (*foli xliij.*)
2. Abdolaziz, germá del dit Alami.
3. Axer, misatge del dit Alami.
4. Hamet l'Alfaqui.
5. Çaat Alazrach.
6. Çaat Humeyt.
7. Abdalla Humeyt, pubil.
8. Aziza, filla de Mahomat Humeyt, pubila.
9. Yahie Abollahar.
10. Mahomat Alcampaner.
11. Huzeýz, muller quondam de Cilim Alajçar.
12. Ali Alajçar, pobil.
13. Yahie Alaicar, pobil.
14. Hacen Almongunun.
15. Erina, muller quondam de Ayex Alaiçar.
16. Axona, filla de Ayex Alaiçar, pobila.
17. Ffotaym, filla del dit Yaex, pobila.
18. Abraham Algazi, no a bens.
19. Hamet Algazi.
20. Mahomat Alazrach.
21. Çaat Algalladi.
22. Abraham Alanquet.
23. Cilim Algizar.
24. Çaat Alaxich ja scrit a Godallest.

LA VALL DE CASTELL

xxviiij.) L'ALQUERIA D'AYAUT

1. Mahomat Abdellel, paga vij. sous. (*f. xlviij.*).
2. Hamet Algulili, paga vij. ss.
3. Abolaix Alguilili, paga vij. ss.
4. Hamet Abdellel, paga vij. ss.
5. Dampnon Abenhamedo, paga vij. ss.
6. Abraham Almorit, paga vij. sous.
7. Hamet Almorit, paga vij. ss.
8. Mahomat Abdellel, menor, paga vij. ss.
9. Abraham Ubequer, paga vij. sous.
10. Yahie Ubequer.
11. Çaat Xoayah, paga vij. ss.
12. Çaat Axuayach, paga vij. ss.
13. Amar Axuayach, paga vij. ss.
14. Hamet Alfocay, paga vij. ss.
15. Abdolaziz Ayet, paga vij. ss.
16. Genie Ayet, paga vij. ss.
17. Ali..., paga vij. ss.
18. Çaat Abeyucef, paga vij. ss.
19. Hacen Ayet, paga vij. ss.
20. Hacen, fill de Çaat Ayet, paga vij. ss.
21. Hucey, muller quondam de Çaat Ayet, paga vij. ss.
22. Mahomat Ubequer, paga vij. sous.
23. Hacen Alfocay, paga vij. ss.
24., paga vij. ss. (*f. xlvi.*)
25. Coraya, muller quondam de Mahomat Ata, no a bens.
26. Çaat Almorit, paga vij. ss.
27. Ffatiima, muller quondam de Mahomat Alfocay, paga vij. ss.
28. Alfaqui Dampnon, paga vij. sous.
29. Mahomat Almorit, paga vij. sous.
30. Yahie Alguileli, no a bens.
31. Yahie Alfocay, paga vij. ss.
32. Çayt Ata, paga vij. ss.
33. Hamet Lopo, paga vij. ss.
34. Hamet Ata, paga vij. ss.
35. Hamet Almorit, paga vij. ss.
36. Mahomet Almorit, paga vij. sous.
37. Abrafim Alfocay, paga vij. ss.
38. Abolaix Abenayet, paga vij. sous.

xxviii.) L'ALQUERIA DE L'ALCUDIA

1. Hacen Abenabrahim, paga vij. sous. (*f. xlvi.*).
2. Mahomat Abencacim Abenabrahim, paga vij. ss.
3. Çaat Xaybini, paga vij. ss.
4. Abrafim Abenabrafim, paga vij. ss.
5. Yahie Ab.... paga vij. ss.
6. Hanye Ubequer, paga vij. ss.
7., paga vij. ss. (*f. xlviij.*).
8. Abdalla Ubequer, paga vij. ss.
9. Abrafim Obaydalla, paga vij. sous.
10. Axer Abenabrahim, paga vij. sous.
11. Çaat Abenhaçen Abenyahie, pobil, paga vij. ss.
12. Alfaqui Haçen, paga vij. ss.

13. Çoltana, muller de Çayt Abenab-	20. Ffatima, muller quondam de
dalla, paga vij. ss.	Hamet Abenhamet.
14. Çaat Abenxucey, paga vij.	21. Ibrahim Abenhamet, paga vij.
ss.	ss.
15. Çaat Benhubaydala, paga vij.	22. Mahomat Huzema, paga vij. ss.
ss.	23. Yahie Huzema, paga vij. ss.
16. Çaat Abenabdalla Ubequer, pa-	24. Mahomat, fill de Abdalla Huze-
ga vij. ss.	ma, paga vij. ss.
17. Mahomat ...	25. Çilim Huzema, paga vij. ss.
18.	26. Azmet, fill de Mahomat Abyale-
19.	me (sic), paga vij. ss.

xxx.) L'ALQUERIA DE GANNIMAYRA

1. Mahomet ..., paga vij. ss.	7. Taher Abentaher, paga vij.
2. Azmet ...	sous.
3. ..., paga vij. ss. (<i>f. xlviij.</i>).	8. Ali Mançor Hunegel, paga vij.
4. Çayt Abeneça, paga vij. ss.	sous.
5. Mahomat Abeneça, paga vij.	9. Çayt Alaraig Mogihit, paga vij.
sous.	ss,
6. Mahomat Alpolopi, paga vij.	10.
sous.	

xxxj.) L'ALQUERIA DE CELLA

1. Ali Mogihit, paga vij. ss.	6. Mahomat Alguileli, paga vij. ss.
2. Yahie Mogihit, paga vij. ss.	7. Ali Alguileli, paga vij. ss.
3. Yahie Halaça, paga vij. ss.	8. Ali Alhaig, paga vij. ss.
4. Hacem Arrahli, paga vij. ss.	9. Abolaix ...
5. Çaat Ubequer, paga vij. ss.	10. Cilim...

APÈNDIX

Noms i cognoms que són en diversos bocins de paper del manuscrit, els quals procedeixen dels darrers fulls, ja desapareguts.

1. Ali Abenhatgeig altre ...	7. ... mare de Mahomat ...
2. Ambrona, muller de ...	8. ... Abeyuniz.
3. Hamet Axanta.	9. Cilim Azmet, misatger de ...
4. Haçen Abenabdalla.	10. ... Abenhamet.
5. ... Haçen.	11. Alfa ... Albellini.
6. Çaat Abençebel.	12. Ali Maxarro no a bens.

13. Azmet ... mboret.	17. ... Alguileli.
14. ... Abenhamet.	18. Lo fillastre de Azmet.
15. Dampnon ...	19. Amer Abençilim.
16. Abdalla Alguileli.	

L'ALQUERIA DE...

1. Abdolaziz Abenhatgeg.	2. ... Abenhatgeg, fill de ...

F. MATEU I LLOPIS